

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **E. Z.**
st. příslušnost T. r.
bytem X

zast. advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou,
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2024, č. j. CPR-40698-3/ČJ-2024-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Žalobkyně je povinna zaplatit soudní poplatek **za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě**, který činí podle položky 20 sazebníku soudních poplatků **1 000 Kč**, a to ve lhůtě **tří dnů** od doručení tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 10. 2024, č. j. CPR-40698-3/ČJ-2024-930310-V223 („napadené rozhodnutí“), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend, ze dne 27. 6. 2024, č.j. KRPB-58234-25/ČJ-2024-060026 („prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů („zákon o pobytu cizinců“), uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále též jen „povinnost opustit území“) nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Povinnost vycestovat byla z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně vyhodnocena jako přiměřená. Tento závěr žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrdil.

II. Obsah žaloby

3. Podle žalobkyně oba správní orgány nesprávně vyhodnotily dopady uložené povinnosti opustit území. Jedná se o zásah do jejího soukromého a rodinného života, který je v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“), přestože se jedná o mírné opatření.
4. Žalobkyně nerozporuje, že se dne 15. 3. 2024 nacházela na území České republiky bez oprávnění k pobytu. Popsala okolnosti svého příjezdu na území (přicestovala sem ve svých třech letech s rodiči a dalšími sourozenci, bez oprávnění ke vstupu), a uvedla, že v průběhu pobytu na území České republiky byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany. V roce 2015 žalobkyně podala žádost o povolení k trvalému pobytu a toto řízení je vedeno více než 9 let. Naposled Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 23. 5. 2024, č. j. 34 A 26/2023-41, zrušil rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 15. 3. 2023, č. j. MV-122273-6/SO-2023, vydané o odvolání proti zamítavému rozhodnutí ve věci trvalého pobytu žalobkyně, a věc byla vrácena k dalšímu řízení. V době řízení o žalobě ve věci sp. zn. 34 A 26/2023 byla žalobkyně kontrolována cizineckou policií.
5. Žalobkyně v průběhu správního řízení poukazovala na následující skutečnosti: a) žije zde již 15 let, tedy podstatnou část svého života a po tuto dobu území České republiky neopustila; b) na území České republiky absolvovala základní vzdělání a nyní navštěvuje střední školu; c) Turecko vnímá jako cizí zemi, nehovoří turecky, tj. úředním jazykem, pouze kurdsky; d) přestože na území Turecka žije její matka s rodinou, žalobkyně se s nimi nestýká a zbylé členy turecké rodiny zná pouze z řídkých návštěv České republiky.
6. Správním orgánům žalobkyně vytkla, že neučinily podkladem pro vydání rozhodnutí žádný důkaz svědčící o tom, že by skutečně mohla v případě svého návratu do Turecka žít s matkou a její rodinou. Žalobkyně při svém výslechu dne 12. 4. 2024 před správním orgánem prvního stupně uvedla, že s matkou byla naposledy v kontaktu v roce 2020, od jejího odchodu do Turecka se jejich vztahy přetrhaly. Závěr správních orgánů o tom, že žalobkyně má v Turecku zázemí, a že její návrat by tedy nebyl nepřiměřeným, není důkazně podložen. Žalobkyně se s rodinou matky nestýká.
7. Ve správním řízení také nebylo podle žalobkyně zohledněno, že se žalobkyně na území České republiky dále vzdělává; studuje zde střední školu. To by na území Turecka nemohla, neboť výuka na státních školách probíhá pouze v tureckém jazyce. Za nepřiměřeně tvrdé

žalobkyně rovněž považuje vyjádření žalovaného, že se žalobkyně musí vyrovnat s tím, že došlo ke zpretrhání vazeb s matkou. Žalobkyně správním orgánům vytýká, že hledaly důvody pro opodstatnění svého závěru, že žalobkyně může realizovat svůj soukromý a rodinný život v Turecku, namísto toho, aby zohlednily její pobytovou historii, délku pobytu na území České republiky a její integraci do české společnosti. Otázka přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalobkyně zůstala nezodpovězena.

8. Žalobkyně také vyjádřila své obavy z vycestování z území České republiky a pokusu podat jinou žádost o povolení k pobytu, neboť i toto řízení by mohlo trvat nepřiměřeně dlouho a žalobkyně by ani nemusela splňovat podmínky pro udělení jiného druhu pobytového oprávnění. Z uvedených důvodů navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se k celé věci podrobně vyjádřil, včetně otázky přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně. Podmínky pro vydání povinnosti opustit území dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců byly zcela jasně naplněny.
10. K žalobní argumentaci žalovaný dodal, že v případě žalobkyně byly naplněny podmínky zásahu do práva žalobkyně dle čl. 8 Úmluvy. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, neboť žalobkyně jednala protiprávně a uloženou povinností opustit území je chráněn důležitý veřejný zájem. Úmluva neukládá smluvním státům povinnost respektovat volbu dotčených osob stran místa pobytu. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci soudem

11. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonné podmínky (§ 51 s. ř. s.).
12. Žaloba není důvodná.
13. Dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci „*který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života...*“
14. Dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „(p)ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“
15. Při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území jsou správní orgány povinny zabývat se přiměřeností dopadů takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince dle §

174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které odpovídají kritériím dle čl. 5 směrnice č. 2018/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, „návrátová směrnice“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, č. 3574/2017 Sb. NSS). Návrátová směrnice v tomto článku ukládá členským státům povinnost náležitě zohlednit a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země a dodržet zásadu nenavrácení.

16. Současně platí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2022, č. j. 7 Azs 83/2021-30), že i v případě rozhodnutí o povinnosti opustit území se při posuzování přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života cizince dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva zohledňuje zejména (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délka pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existence nepřekonatelné překážky rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historie“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povaha a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, rozsudek ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, nebo rozsudek ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09).
17. Nutno uvést, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je nejmírnějším opatřením pro cizince, který na území České republiky pobývá neoprávněně. Cizinci není stanoven zákaz vstupu na území České republiky do budoucna. Proto i dopady rozhodnutí o povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života cizince jsou méně intenzivní. Skutečnost, že má cizinec na území České republiky vazby, resp. že zde vede soukromý a rodinný život, sama o sobě nemůže znamenat, že by rozhodnutí automaticky představovalo nepřiměřený zásah do jeho práv. Případný zásah, resp. závažnost zásahu rozhodnutí do práva na soukromý a rodinný život je nutno zkoumat v každém individuálním případě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35). Jak k tomu ale v naposled odkazovaném rozsudku konstatoval Nejvyšší správní soud, *(n)epřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území však bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.*“
18. Soud dospěl k závěru, že správní orgány při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí, které žalobkyni ukládá povinnost vycestovat z území, zohlednily veškeré relevantní aspekty, jak jsou vytyčeny právní úpravou i judikaturou. Správní orgán se na s. 8–12 prvostupňového rozhodnutí pečlivě zabýval všemi kritérii vymezenými v § 174a zákona o pobytu cizinců, na s. 12–14 téhož rozhodnutí se věnoval námitkám žalobkyně (zabýval se mj. historií jejího pobytu na území České republiky, studiem žalobkyně na střední škole a možnostmi jeho případného dočasného přerušování, řešil také námitky neznalosti úředního jazyka země původu žalobkyně a možnou pomoc ze strany rodiny v Turecku, jakož i možnost ekonomické podpory ze strany rodiny v České republice), poukázal k tomu též na relevantní judikaturu. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí na posouzení správního orgánu prvního stupně navázal, k odvolacím námitkám žalobkyně se věnoval její rodinné situaci (vztahům s matkou), přičemž poukázal též na věk žalobkyně (již je dospělá) a s ním spojenou odpovědnost.

19. Soud se nemohl ztotožnit s námitkou žalobkyně, že se správní orgány dostatečně nezabývaly otázkou přiměřenosti uložené povinnosti vycestovat z území do jejího soukromého a rodinného života, resp. že pouze hledaly důvody pro odůvodnění závěru o přiměřenosti. Předmětem posouzení byly i otázky uvedené v žalobě. Předně délka pobytu na území České republiky – žalobkyně zde žije od útlého věku (3,5 roku věku), avšak od roku 2009 se jednalo o pobyt v rámci různých řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, následovaný řízeními o žádostech o trvalý pobyt a vízum strpění. Správní orgány vzaly v úvahu, že žalobkyně zde prožila větší část svého dosavadního života. Bylo však zjištěno (a žalobkyně to nerozpöruje), že od 21. 4. 2018 do 15. 3. 2024 pobývá na území České republiky neoprávněně. Od 8. 1. 2024 je žalobkyně již plnoletá a neoprávněného pobytu si je vědoma. Skutečnost, že žalobkyně území České republiky neopustila, nevypovídá nic o tom, že by tak učinit objektivně nemohla.
20. Co se týká vzdělání žalobkyně, resp. jejího dalšího studia na střední škole, tyto skutečnosti vzaly správní orgány rovněž v potaz. Žalobkyně vůči argumentaci správních orgánů (mj. vyložily podmínky, za kterých by žalobkyně mohla studium na střední škole přerušit) nepředstavila relevantní oponenturu. Sama ani nebrojila proti závěru správního orgánu, že případné přerušení studia není okolností, pro kterou by žalobkyně nemohla území opustit (pozn. soudu – žalobkyně na výzvu soudu z prosince 2024 potvrzení o studiu ani nepředložila).
21. To, že žalobkyně vnímá Turecko jako cizí zemi, je do určité míry pochopitelné, pokud většinu života strávila v České republice. Žalobkyně však má turecké občanství a disponuje platným tureckým cestovním dokladem. Její vazby na Turecko, kde se narodila a má zde také část rodiny, nelze zpochybňovat, a to ani proto, že dosud nebyly rozvíjeny či (ve vztahu k matce, jak žalobkyně tvrdí) byly zpreruhány. Správní orgány se rodinnými vazbami žalobkyně na území ČR i v Turecku zabývaly. Je pochopitelné, že žalobkyně dosud mohla intenzivněji rozvíjet rodinné vazby s rodinou na území ČR. Část rodiny (ze strany otce i matky) v Turecku však má, a to včetně vlastní matky. Kromě ochabnutí vazeb však žalobkyně neuvedla důvody, pro které by jí její rodina v zemi původu nemohla či nechtěla pomoci, např. při komunikaci s úřady. Ostatně žalobkyně nevylučuje, že tuto rodinu zná, byť jen z řidkých návštěv v České republice.
22. Požadavek žalobkyně na to, aby správní orgán obstaral doklad o tom, že by žalobkyně mohla na území Turecka žít se svojí rodinou či se svojí matkou, jde nad rámec povinností správního orgánu v tomto typu řízení. Správní orgán v tomto typu řízení sice nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně odpovědnost za nesplnění této povinnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010-132, či ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Azs 56/2017-34), vyšetřovací povinnost správního orgánu však není bezbřehá. Je to především cizinec, kdo disponuje relevantními informacemi ze svého soukromého a rodinného života, a kdo tedy může nejlépe vyličit, proč by mělo právo na respektování soukromého a rodinného života převážet nad jinými zájmy společnosti (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 Azs 322/2018-28, nebo ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34).
23. Jakkoli je možnost zajištění určité podpory pro žalobkyni (ze strany její rodiny v Turecku) při posouzení přiměřenosti do jejích práv relevantní, podmínkou pro vydání napadeného rozhodnutí nebylo zjištění, že rodina žalobkyni poskytne v Turecku veškeré zázemí. To

správní orgány netvrdily. Žalobkyně je plnoletá a samostatná, její zdravotní stav je dobrý. Je zde proto důvodný předpoklad, že se žalobkyně o sebe dokáže v novém prostředí postarat i sama. V jejím případě současně lze s ohledem na zjištěné skutkové okolnosti předpokládat podporu a pomoc jak ze strany rodiny v České republice (finanční podpora), tak ze strany rodiny v Turecku.

24. Přestože žalobkyně na území České republiky studovala střední školu, nelze ji posuzovat jako osobu závislou na péči jiné osoby v tom směru, že by nebyla schopná se zorientovat v dosud cizím prostředí a zasadit se o získání potřebného povolení k pobytu na území České republiky. Skutečnost, že by pro žalobkyni bylo obtížné studovat v Turecku státní střední školu, neboť studium na těchto školách probíhá v tureckém jazyce, nedostačuje ke zvrácení závěru o přiměřenost napadeného rozhodnutí do soukromého života žalobkyně. Pokud by si žalobkyně vybrala tuto cestu (namísto návratu do České republiky), jazykovou bariéru (i s ohledem na věk žalobkyně) nelze považovat za nepřekonatelnou překážku.
25. Poukaz žalobkyně na určitou tvrdost vyjádření žalovaného ohledně jejích vztahů s matkou bere soud na vědomí a lze chápat, že žalobkyně jej může vnímat negativně. Jde však zřejmě bohužel o realitu, kterou sama žalobkyně potvrzuje. Na druhou stranu, oslabení vztahu s matkou, která byla dříve žalobkyni osobou blízkou, jistě nepředstavuje definitivu, s níž by se žalobkyně musela smířit. A ani žalobkyně neuvedla pádné argumenty na podporu svého tvrzení, že by jí matka či její rodina (ze strany otce či matky) v Turecku nemohla či nechtěla poskytnout jakoukoli podporu. Žalobkyně není napadeným rozhodnutím nucena dlouhodobě realizovat svůj rodinný a soukromý život na území Turecka, ostatně i z toho důvodu bylo zvoleno rozhodnutí o povinnosti opustit území, nikoli správní vyhoštění z území, které by jejímu návratu (v důsledku zákazu pobytu na určitou dobu) bránilo.
26. Soudu je znám případ žalobkyně ve věci její žádosti o udělení trvalého pobytu a rozumí proto její frustraci z toho, že v tomto řízení dosud nebylo vydáno rozhodnutí ve věci samé. Takový postup správního orgánu v jiném řízení však netvoří překážku pro rozhodnutí podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Posouzení všech relevantních skutkových okolností vedlo správní orgány k závěru, že vycestování z území může pro žalobkyně představovat narušení dosavadního rodinného (vazby na otce a sourozence) a soukromého (zejména nutnost přerušování studia střední školy) života, který se po významnou jeho část odehrával právě na území České republiky, avšak tuto újmu nelze hodnotit jako natolik zásadní, že by ospravedlňovala nezbytnou přítomnost žalobkyně na území.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

27. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neshledal ani jiná pochybení, pro která by měl napadené rozhodnutí zrušit.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).
29. Soud usnesením ze dne 18. 12. 2024, č. j. 34 A 36/2024-27, přiznal žalobě na návrh žalobkyně odkladný účinek. Návrh na přiznání odkladného účinku žalobě je zpoplatněn částkou 1000

Kč dle položky 20 přílohy k zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Žalobkyně navrhla, aby ji soud osvobodil od soudních poplatků, proto nebyla žalobkyni dosud stanovena povinnost tento poplatek zaplatit. Návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků byl zamítnut usnesením soudu ze dne 28. 1. 2025, č. j. 34 A 36/2024-33, proto bylo nutno žalobkyni uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21).

30. Soudní poplatek lze zaplatit v hotovosti na pokladně soudu nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-5720621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **3433003624**. Do avíza (zprávy pro příjemce) platby je třeba uvést spisovou značku věci specifikovanou v pravém horním rohu tohoto usnesení.

Poučení:

Proti výrokům I., II., a III. tohoto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nebude-li poplatek dle výroku IV. tohoto rozsudku ve stanovené lhůtě zaplacen, bude pohledávka předána k vymáhání celnímu úřadu.

Brno dne 18. března 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně